Ч. 319. (490). Львів, Неділя дня 31. грудня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В зайнятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рана кромі понеділка.

У Львові передплата у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Мирова нота Швеції.

Королівський шведський посол бар. Бек-Фріс і королівський дунський представитель Делерш вручили вчера в міністерстві заграничних справ таку рівнозвучну ноту своїх правительств:

„З найбільшим заінтересованем довідало ся королівське правительсво про предложене, яке президент Сполучених Держав Америки зробив в тій цїли, щоби улекшити зарядженя для привернення тривалого мира. Хоч королівське правитество має сильне намірене уникати всякого вмішуваня, котре могло би нарушити управнені почуваня, думає однак, що занедбало би обовязок супроти власного народу і цілої людськости, колиби не дало вислову своєї найглибшої симпатії для всяких зусиль, що можуть причинити ся до положеня кінця безнастанному збільшуваню терпінь і втрат моральних та матеріяльних. Воно має надію, що почин президента Вільзона увінчаєть ся вислідом достойним високої думки, яка йому присвічувала“.

Податкові полекші з причини воєнних випадків.

Урядова часопись, числячись з заінтересованем, яке викликала в широких кругах населеня справа переведеня розпорядженя міністерства скарбу з д. 30 падолиста 1915, ч. 158 В. з. д. дотично податкових полекш з причини воєнних випадків в нашім краю, подає уділені їй з компетентної сторони такі подробиці:

Зачислене громад (двірських обшарів) по думці постанов § 2 наведеного висше міністеріяльного розпорядженя до ґрупи А (відписи з уряду), зглядно до групи В (відписи на внесене пошкодованих сторін), зроблено відносно до міст Львова і Кракова, як також відносно до ось сих 36 повітів: Бохня, Бжеско, Березів, Цішанів, Дуброва, Добромиль, Дрогобич, Горлиці, Грибів, Ярослав, Ясло, Яворів, Кольбушова, Краків, Кросно, Ліманова, Ланцут, Мелец, Мислиниці, Ніско, Новий Санч, Новий Торг, Пільзно, Пілгрім-сільський обшар, Пшеворск, Ропчиці, Рудки, Ряшів, Самбір, Сянок, Сколе, Старий Самбір, Стрижів, Тарнобжеґ, Тарнів і Величка.

Згадані міста Львів і Краків зачислено до ґрупи А, а з вичислених в горі 36 повітів зачислено на загальне число 3033 громад, 1100 громад до ґрупи А, а 1933 громад до ґрупи В.

Відповідним податковим властям поручено оголосити оповіщене, предвиджене в § 3. згаданого на вступі розпорядженя і перевести дальше поступоване задля признаня податкових полекш.

Оголошене тих оповіщень по більшій части вже наступило і тепер громади (начальники громад) і податкові власти заняті прослїдженем списів (табель), на підставі котрих слїдує відпис податку.

Примічаєть ся, що згадане міністеріяльне розпорядженє з дня 30 падолиста 1915 поручило начальникам громад, а з окрема громад зачислених до ґрупи А дуже важні приготовні чинности, а саме передовсім зіставлене виказів контрибуентів і шкід (в плодах, домах), які потерпіли, як також подане причин шкід і убутків в доходах.

З огляду на трудности, які повстали при переведеню згаданого міністеріяльного розпорядженя, а то з окрема в области земельного і домово-клясового податку, передовсім в громадах, що більш дійсно потерпіли в наслідок воєнних випадків, отже в місцевостях знищених ворогом, дальше в місцевостях з військових зглядів знесених, зглядно евакуованих, заняла ся краєва дирекція скарбу усуненем тих трудностий і видала в тій мірі до податкових властий відповідні зарядженя, що зміряють до дальшого упрощеня поступованя. Що до повітів положених на схід від Львова і кількох повітів, що лежать в середині краю, не зарядили ще власти поступованя по думці згаданого міністеріяльного розпорядженя.

В сих повітах буде можна розпочати приписане поступоване доперва тоді, коли властива політична зглядно військова власть позволить на поворот виселеного населеня.

Вкінци повідомляємо, що краєва дирекція скарбу в приміненю постанов § 11 уступ 2 наведеного міністеріяльного розпорядженя зарядила вже тимчасовий 50 прц! відпис, зглядно обмежений до половини припис податку домово-чиншового і податку пятьпроцентового за час інвазії, зглядно евакуації в слідуючих містах,

АТАМАНЮК ВАСИЛЬ.

З поміж шпитальних стін.

Любому братчикови Юрі, тричі раненому під Івангородом.

Лежав на 8. ліжку від мене на право.

Його історія така, як багатьох тепер. Мав 32 р. Молодий, здоровий. Мав гарну жінку, любі діточки; працював для них. Доглядав старої мами. Прийшла війна. Кинув родину, господарку і пішов. Думав — побє Москаля — якого ненавидів, як Українець — за який місяць тай верне до родини. Думати про смерть не любив, хоч не виключав її. В багатьох стрічах був із Москалем, вже й лік їм забув, але все судьба виносила його ціло. Пішов на Варшаву. Під Івангородом був ранений в ногу. Рана була легка, скоро загоїла ся. Другий раз дістав кульку у ногу, в кістку. Лежав у шпиталї довше. Третій раз пошарпав йому шрапнель праве рамя.

Лежав у горячці. Надія була слаба на нього. Хорі із деяким жахом слухали його маячінь. Дехто шептав молитви.

— Брр... Гм... м... Psia krew!.. Chłop!... Marsz!... Sk . . . y synie! .. Vorwärts!.. На Варшаву!... Гурра!... Гурр!... Гуррр!... Psia krew!... Мамо!... Мамо... Мамочко...

Маячіням не було кінця.

Золоті проміні весняного сонічка впали крізь вікно до кімнати. Якось відрадно стало. Пригнітаючий сум мов сумерк розвіяв ся. Перед вікном зеленіли акації, шелестіли вітячком, мов повідали казку про весну, про житє, про щастє...

Здавало ся, що він прийшов до себе.

Підняв свою змарнілу голову і глядів чорними, примерклими очима крізь вікно гень в даль... Співали пташки там... Золоте проміне мерехтіло на його русявих кучерях і цілувало його висохлі губи...

Здавало ся, що він прийшов до себе.

Розглянув ся уважно кругом і став немов комусь скаржити ся та таким жалібним, жалібним голосом, що в кожній груди сплакало серце...

— Я маю жінку, дрібонькі діти, стареньку маму... Що вони вдіють?... Я мушу... мушу для них жити!...

Глядів зором повним болю крізь вікно в роскішний світ... Крик розпуки вирвав ся із його груди:

— Я хочу жити!... Жити... жити... маячив в горячці.

Йому погіршало. Прийшли лікарі. Стали лічити. Він сконав.

Тихо. Ангел смерти пролітав кімнатою хорих.

А в тій тиші виразно було чути розпучний крик безсиля:

— Я хочу жити!...

МИХАЙЛО КМЕТЬ.

Уздоровлене сліпого.

Ішов безлюдним степом, втомлений блуканиною по бездорожах і темрявою, що його окружала. Був сліпий і двигав на собі свідомість пустині.

Аж раз серед мертвої тишини вчув тиху ходу, що несла ся йому назустріч. Тихо, тихо відізвала ся давно забута струна.

Хтось усів близько і рівним голосом розпочав снувати казку. На сліпця дихнуло весною і цвітами, будив ся спомин про житє. У голосі жінки чув ритм рідної пісні. Забута струна відзивала ся шораз голоснійшим гомоном і будила порвані посестри. Творило ся чудо. Ніжна рука вязала струни одну за другою. Вони дрожали у вижиданю чогось нового як проміні сонця в тишині полудня.

Лискавка продерла темряву, десь з самого дна безодні вихопило ся вихром бажанє і крик прошибнув пустиню:

— Житя і світла!

Урвала казку жінка. Поклала мягку руку на чоло сліпця і промовила:

— Гляди і жий!

Пітьма опала з його очий і він прозрів. Ожила пустиня, степ вкрив ся зеленю і цвітом. Простір наповнив ся світлом і звуками, а душа уздоровленого безмірною радостию. Скорим рухом підняв ся з місця, простягнув рамена, як орел крила до лету і крик радости вирвав ся з його грудий.

— Жию і виджу!

Перед ним сиділа та, котрої так довго шукав даремно. Перед віками були одним світом у вселенній, доки зла і невмолима рука не кинула ними в противні сторони. Відтоді не мав хвилини спокою. Переходив світи і кликав її імя, аж втратив всю надію. Туга виїла йому серце і висушила мозок. З надмірного напру-

що підлягають в цілости податкови домовочиншовому: Дукля, Горлиці, Краків, Львів, Перемишль, Ряшів, Сянок, Стрий, Стрижів і Тарнів.

Від 1. січня 1917. Передплата Українського Слова з почтовою перес.: місячно: 2 К. 70 с. чвертьрічно: 8 Корон піврічно: 16 Корон річно: 32 Корон

Українська бурса в Празі.

У которого ж з вас батьків проситиме син хліба, чи каменя подасть йому?

Лука XI, 11.

Колись за давних часів, як набігали на наш край вороги — татари і, рабуючи добро наше, забирали людий в неволю, то продавали їх по турецьких ринках на берегах Чорного Моря, бідних невільників приковували Турки на ґалерах до тяжкої праці, а що найкрасшу молодіж українську віддавали до султанських інститутів і виховували для своєї держави „янічарів“. Звались вони „Султанськими дітьми“.

Тай тепер є сусіди, що підступом і силою забирають нам дітвору нашу, ще й тепер виховують вони новочасних янічарів, в Росії Тому то стали ми в Празі опікуватись шкільною дітворою нашою. Ми не тілько дбали, щоб в пору були заложені школи, але ще заложили при школі в Нуслях бурсу для хлопчиків і дівчаток.

Не легка се річ, під таку страшну хуртовину починати таке діло хоч би в своїм краю, а що-ж то на чужині, та під нечувану дорожжечу, без гроша і без надії на скору державну поміч!... Але в нас була сильна віра, що наша думка таки ділом стане. Без підпалу дрова не горять. Аби тілько викресати вогню, а там не так вже тяжко буде дров докладати і святий вогонь піддержувати. Так ми думали і надіялись і надія та не завела нас, а віра наша побільшала і укріпилась!

Ще й думали ми: Нас стало на превеликі жертви крови і добра, які наш нарід зложив для держави, а складав він їх, не тільки з почутя обовязку, але й з доброї волі, не хитаючись в сей і той бік, а маючи повну свідомість, що ворог Австрії і наш ворог, — ворог непримиримий! Доказали того наші славні Січові Стрільці і наші українські реґіменти, галицькі і буковинські, що з другими народами в гарматньому і крісовому вогні на випередки кров свою проливали і житя віддавали. Пятьсот кільометрів боевого фронту на нашій кровю і сльозами напоєній землі: в Галичині, Буковині і Волині як і тисячі а тисячі бідних наших збігців говорять цілому світови, як великі ті жертви народа нашого. Коли-ж нас стало на такі жертви для держави, то чей стане жертв для себе самих, щоб спасти хоч який десяток шкільної молодіжи, дітий бездомних і збідованих збігців, що тиняють ся на чужині.

Земляки! Маймо віру в свої сили і поставмо голосний клич: Нарід сам собі! Нехай той клич лунає по всій Україні і ніколи не перестає лунати. — Нарід, що вміє жертвувати, не пропаде!

На поклик голови комітету нашого до своїх приятелів і знакомих наспіли щедрі дари, яких ми не надіялись. Ми викресали вогню. Все більше дітвори зголошуєть ся до нашої бурси, але ми не в силі всіх прийняти. Наша тільки що отворена бурса ще маленька та не обезпечена. Нам треба ще більшої помочі аж до того часу, як прийде державна поміч. А вона не скоро до нас приходить, часто зовсім за нас забуває, запопадливо пораючись у сусідів наших.

Тому то ми рішились відкликнути ся до земляків патріотів з новою думкою і надіємось, що вони її щиро повитають словами і ділами.

Ми просимо добрих людий: Будьте Добродіями дітвори бурси нашої. Хто спроможеть ся, того просимо, щоб платив до каси бурси 10 кор. місячно аж до того часу, як війна скінчить ся і діти будуть могли вернути до рідного краю а рідні батьки спроможуть ся дальше їх удержувати.

Коли найдеть ся більше число приятелів дітвори нашої, то і бурса наша і удержанє дідий буде обезпечене на час війни. Таких патріотів — земляків і землячок буде комітет шанувати імям „Добродія“ або „Добродійки української бурси в Празі“, а свого часу ще й пошанує диплом з присьвятою: „Українська бурса в Празі своїм добродіям на спомин воєнних років 1914—1917“.

В кого ласка і спромога послужити свому народови, того просимо сповістити нас під адресою: Hofrat Dr. I. Pulij, Smichow, Ferdinandskai 29.

За комітет помочі для шкільної дітвори в Празі:

Др. Ів. Пулюй,
голова комітету.

Гедемін Лисинецький, 1. заст. голови. Евген Стрийський, 2. заст. голови.

Василь Витвицький,
управитель укр школи і бурси.

Прага 27. грудня 1917.

На засіданю комітету 27. грудня 1916 іменовано „Добродіями української бурси в Празі“ вп. послів до ради державної Дра Евгена Олесницького і Миколая ф. Василька та вп. Івана Петрицького управителя школи у Вербові.

женя втратив зір, сліпим прийшов на землю і зі свідомостю пустині.

Припав до її колін і поцілунками вкрив її дрібні руки.

— О Ірмо, кохана Ірмо!

Схилила голову до нього. Золоте волосє розсипало ся до долу, як струни божої гарфи. По лици пробігла тінь смутку і два жемчуги покотили ся з голубих очий йому на груди.

— Знаю, про що хочеш говорити — промовила. І крик вірла на найвисшім шпилі є голосом розпуки. Він там самітний. Ти і я — один світ, та нині ще не можу належати до тебе. Я невільниця товпи, що там на обрію до нас зближаєть ся. Чую її гнівні крики і проклони. За хвилю кинеть ся на нас, як громада хижих звірят і узброєна своїм законом пірве мене з собою. У мене ще за мало сил, щоби їй оперти ся, тому не жадай нині нічого від мене. Ми ще стрінемо ся з собою — тут на земли або в иньшім світі. Прийду до тебе свобідна, піснею твоєї пісні і красою нашого світа. Тоді остану на віки з тобою.

Погасав день, сумерк сходив з гір на землю, туга хлипала в безодні.

Самітна береза дрожала перед страхіттями ночи.

Припав до землі і з розпукою кликав:

— Ірмо, Ірмо! Коли скінчить ся моя туга за Тобою?

Чи вернеш, доки друге чудо буде в Твоїй силі?

З далечини ніс ся тихий шепіт і торкнув струни сцілені ніжною рукою. Відозвали ся чистим гомоном і щось як далеке „верну“ пронесло ся в душі уздоровленого.

Світова війна.

Мирові наради в Берні.

БЕРЛІН. З Берна доносять: Невтральні посли вели майже без перерви через латинське Різдво конференції в союзній палаті. Замітне, що також італійський посол в перший день свят трикратно конферував, і того самого дня, безпосередно по виході італійського посла, також і німецький посол був принятий в союзній палаті. Ці конференції лучать із справою мира.

Яка ціль Росії?

ПЕТРОГРАД. Начальний вожд російської армії видав до своєї армії денний приказ, в котрім зазначує, що доки Росія не вижене з своїх границь ворога, не займе Царгорода і не створить Польщі зложеної з усіх її тепер розлучених дільниць, доти не може бути й бесіди про якісь мирові переговори.

Що думає цісар про мир?

БУДАПЕШТ. Як доносить „Neue Freie Presse“ цісар в своїх розмовах натякнув також на справу мира. Звертаючись до ґр. Андрашія сказав: Маю надію, що наші вороги прийдуть до переконаня, що вони не в силі нас побідити і що почата мирова акція зближить мир.

Мировий рух в Анґлії.

ГАҐА. З Льондону доносять: Анґлійський парляментарист Snowden закомунікував товаришам в невтральних державах, що з початком 1917 р. прийде імовірно в Анґлії до маніфестації і більших стрейків, колиби анґлійське правительство не розвязало мирової програми.

Тяжкі хвилі Росії.

СТОКГОЛЬМ. Як доносить „Реч“, заявив посол Сінадіно, що Росія переживає тепер найтяжші хвилі.

Російська торговля знищена, держава находить ся в скрутнім положеню.

Таке Йонеску покидає Румунію.

БУДАПЕШТ. З Люґано доносять: Таке Йонеску зірвав зносини з румунським правительством. Він рішив удати ся за границю.

Велика добича.

БЕРЛІН. Одна німецька підводна лодка спіймала недавно на північнім ледовім океані пароход „Сухая“, що належав до російської фльоти. Він віз воєнний матеріял, а був в дорозі з Америки до Архангельська. Російських корабельних офіцирів взято як бранців на поклад підводної лодки, а німецький офіцир маринарки з кількома підофіцирами обняв пароход і в товаристві підводної лодки відставив його до одної німецької пристани. Там показало ся, що се пароход „Спація“ з лінії Гамбурґ—Америка, котрий Росіяни сконфіскували в владивостоцькій пристані в хвили вибуху війни. Ладунок, що представляє вартість богатьох міліонів, складав ся з 100.000 шрапнелів $7^1/_2$ цтм., 75.000 вибухових ґранатів $7^1/_2$ цтм., 150.000 набоїв 3·7 цтм., 250.000 пальників до вибухових ґранатів, 100.000 пальників, що реґулюють час вибуху, 125.000 пальникових шруб, 150.000 клґ. трінітротольтеолю (вартісного вибухового матеріялу), 175.000 клґ. пороху до рур, 40.000 клґ пороху чорного, 127 набоїв 30 цтм, 150 збірників з квасом, 1,230.000 клґ. олова в штабах, 7 самоходів тягарових, 200 бель шкіри до підошев, 500 кружків кільчастого дроту і 6.000 штук зелізних шин.

З російського фронту.

КОПЕНГАҐА. „Русскій Інвалід“ пише, що закінчені тепер операції в Румунії можна назвати Букарештенською добою. Борби найблизших днів рішать про посідане Молдавії. Всьо залежне від того, щоби російська армія удержала лінію Фокшани—Ґалач, котра для Молдавії має те саме значінє, що Букарешт для Волощини. Теперішний відступ не має рішаючого значіня. Колиби ворог без перерви посував ся на Серет, то положенє стало би трудне, головно на випадок, колиби Фалькенгайм в короткім часі спровадив артилерію. Досвіди російської кампанії виказали, що і найсильнійші фортифікації не можуть оперти ся новочасним атакам артилерії, як що власна артилерія в рівній силі не відповідає на ті атаки. Російська управа армії мусить передовсім постарати ся о артилерію. В тім припадку рішить про успіх найбільша скорість.

Ворожі втрати в торговельних кораблях.

ВІДЕНЬ. В листопаді втратили вороги в торговельних кораблях загалом 314.500 тон реєстрових брутто, з чого 244.500 припадає на Анґлію. Кромі сего затоплено за перевожуванє контрабанди 53 кораблї торговельні невтральні поємности 94.000 реєстрових тон. Від початку війни втратили вороги в торговельних кораблях 3,636.500 тон, з чого на Анґлію припадає 2.794.500 тон.

Присилайте предплату!

Позір!

Важне для виселенців!

Український Краєвий Комітет помочи для виселенців у Львові робить спільно з „Українською Парляментарною Репрезентацією“ усильні стараня у правительства, щоби також виселенцям розміщеним в політичних повітах Бережани, Бібрка, Броди, Долина, Дрогобич, Золочів, Зборів, Жовква, Жидачів, Калуш, Камінка Струмілова, Львів, Любачів, Перемишляни, Перемишль, Радехів, Рава Руська, Рогатин, Рудки, Станиславів, Стрий, Сколе, Сокаль, Турка, Ярослав, признано державну запомогу для виселенців і щоби їх не переселювано до західної Галичини.

Ся акція лише тоді може увінчати ся успіхом, коли Комітет розпоряджати-ме відповідною статистикою виселенців розміщених в сих повітах.

Зволять Всечеснійші гр. кат. Уряди парохіяльні, громадські зверхности, самі виселенці, а вкінци всі люди доброї волі, яким залежить на тім, щоби українські селяни не зазнали реклямованих благодатий мазурської гостинности, безпроволочно (можливо експресовою карткою) донести:

1) Кілько в їх селї є виселенецьких родин;

2) Яке є їх матеріяльне положенє (чи є вони приспосіблені до зимівлї, чи родини жовнірів беруть військовий причинок, що сталось з їх худобою і чи власти причиняють ся до їх удержаня?);

3) Чи власти переселюють виселенців?

Наші українські повітові орґанізації повинні подати бодай приблизну статистику виселенців з їхнього повіту.

Ще раз зазначуємо, що є безумовно конечним, щоби відповідь наспіла і то безпроволочно під адресою Українського Краєвого Комітету несеня помочи виселенцям у Львові, ул. Бляхарська ч. 11.

Наша часопись в 1917 році.

З нагоди наближаючого ся кінця адміністраційного року звертаємо ся ще раз до наших прихильників. Не наводимо загально відомої співанки про скрутні відносини, серед яких війна поставила всї видавництва. — Кошти видавництва зросли непомірно; вислїдом того було незначне підвисшенє предплати. Справа та мабуть не потребує вже нинї пояснень, скоро возьметь ся під увагу, що „Українське Слово“ опирає своє істнованє виключно на своїх предплатниках.

Ми все стояти-мемо на тім становиську, що українська часопись має право користати лиш з гроший добутих від української суспільности, а нікого иньшого і то з гроший виразно призначених на цїли видавництва.

Не оповіщуємо приманчивого проспекту і не оголошуємо шумної програми... Наше становище ясне і з тої дороги не зійдемо нїколи.

Віримо лише в свої сили і будуємо лише на своїм!

„Українське Слово“ виходити-ме в р. 1917 як доси щодня крім понедїлків, а предплата виносити-ме:

У Львові:

На рік	24·—	К
„ півроку	12·—	„
„ чвертьроку	6·—	„
„ місяць	2·40	„

В краю і державі:

На рік	32·—	К
„ півроку	16·—	„
„ чвертьроку	8·—	„
„ місяць	2·70	„

За границею:

в Німеччинї на рік	37 марок
в Америцї	11 долярів
в иньших державах	54 франків

НОВИНКИ.

— Памятайте на **„Фонд Народної Оборони“**! Зрозумійте преважну, переломову історичну хвилю, яку переживаємо! Дайте спромогу провідникам народу вести **независиму справдї народну** полїтику. Свої лепти — кождий після змоги присилайте на адресу президента Укр. Парл. Репрезентації Ю. Романчука (Wien I. Parlament).

— **Ґр. Клям-Мартініц** теперішний президент міністрів — як пише Bohemia — є з роду і з переконаня Німець. Його предки жили в Каринтії і називали ся Перґер фон Гехенберґ. За панованя Марґарити Маульташ прогнано цїлу родину з краю, а їх двір знищено. Тодї Перґери переселились до горішної Австрії, де купили в р. 1524 замок і добра Клям. Цїсар Фердинанд III. позволив одному з них приняти імя фон Клям. В р. 1759 дістала родина ґрафський титул. Один з членів тої родини переселив ся до Чех, а його син оженивши ся з донькою послїдного з ґр. Мартініц, прибрав герб і назвище того роду. Від сеї лїнії походить теперішний президент міністрів, якого дехто уважав за Чеха.

— **Святомиколаївський вечер у Празї.** Святочно прибрана шкільна комната в Нуслях заповнена по береги українською дїтворою. Прийшли дїти з усїх трьох українських шкіл зі своїми учителями; прийшли і ті маленькі зі своїми родичами тай чимало гостий. А серед тої дїтвори її-ж невсипущий покровитель і добродїй п. гофрат др Іван Пулюй зі своєю дружиною.

Зачинає ся концерт. На естраду виходить хор нашої VI. кл. с. школи в Нуслях під орудою п. Ушакевичевої. „Гей у лузї червона калина похилила ся“... Звенять срібні голосочки певно і сміло, хор вишколений знаменито. Чулисьмо ще: „Гей не дивуйтесь добрії люди“... „Жовняр за плугом“, а кожда пісня виведена справно, з житєм, що радість була слухати.

Декламації дібрано під пору і місце: „І я мав свій рідний край“... жалує ся хлопчик на далекій чужинї, другий знов росказує про батька і сина, що згинули за Україну, а маленька дробиночка з золотавими кучерями лепоче „Мово лїдна, слово лїдне“... Знаменито виголосила Маруся Морозівна „До Основяненка“, десятилїтній Т. Березюк затужив на скрипцї, вигрававши мелодію пісні „На чужинї загибаю...“ а маленька Маруся Витвицька заспівала сопраном Гайворонського „Ішов стрілець на війноньку“... Ожиданий св. Миколай не явив ся, бо не дістав пашпорту, отже прислав з неба на руки п. гофрата Пулюя сердечний лист до дїточок тай своїми ангелами три коші з дарунками. По прочитаню листа промовив управитель школи в Нуслях п. В. Витвицький, дякуючи сердечно в імени молодїжи п. гофратови Пулюєви за його труди і опіку над бідною молодїжию, котру він, як рідний батько, зодягає і годує і захист для неї старає, аби тото на чужинї не змарнїло і в люди вийшло. Загреміло „Ще не вмерла“ почім взялись ангели за роздачу дарунків. По старій знакомости зі св. Николаєм Вп. Панство Пулюї подбали, що всї дїти без виїмки були щедро обдаровані, всї вони в радости провели той свій вечер на далекій чужинї. На кінци відбула ся спільна фотоґрафія з дїтворою при штучнім світлї.

— **Краківське товариство обезпечень.** Читаємо в польських часописях, що Рада надзірна „Краківського тов. обезпечень“ розділила субвенції зі своїх доходів виключно на польські товариства і польські цїли. Навіть марних кілька корон не уділено жадній українській інституції зглядно „Січи“ і „Соколови“, які не одну пожежу зльокалїзували. А питаємо тепер, кілько то наших мішан, селян, ба і інтелїґенції є асекурованих власне в краківськім товаристві? Кілько то українського гроша іде на будову Польщі? — Може сей факт промовить нашим людям до серця.

— **„Краєвий комітет різдвяних дарунків для Українських Січових Стрільців і жовнярів-Українців ц. і к. армії“** не відносив ся доси до українського громадянства окремо письмами анї відозвами з просьбою о грошеві датки на різдвяні дарунки. Тому-то задумав комітет упросити панї і панночки до збираня датків на свої цїли серед нашого громадянства ві второк, дня 2. січня. Комітет має надію, що наші Львовяни в повнім зрозуміню інтенції комітету віднесуть ся до тої його акції з як найбільшою жичливістю, тим більше, що запотребованє оказало ся дуже велике. — Евгенія Макарушкова, Калина Величківна.

— **Смерть ворожки.** В Парижі померла на днях славнозвістна ворожка де Теб. Її правдиве назвисько було Анна Вікторія Савінї. Покійна мала свою „клієнтелю“ серед найвисших кругів і рік-в-рік видавала свій альманах. Перед кількома недїлями появив ся її альманах на надходячий рік; у нїм вона предсказує кінець війни на 1917 рік. Богато полїтичних ворожб д-ки де Теб. мали богато приклонників. Деякі з тих ворожб здійснились і були се переважно зручні комбінації в полїтичних і товариських справах.

— **Чи признають Українців за нарід?** В підручнику „Dziejów literatu y polskiej“ A. i M. Mazanowskich, poleconym rozp. c. k. Rady szkol. kraj. we Lwowie z 5 X. 1910 r. l. 58.711 do nauki w szkołach średnich i t. d. w Galicyi. Trzecie wydanie, Kraków 1916 r. на стр. 5 так написано дословно: „Pochodzeniem swojem język polski należy do grupy języków aryjskich lub aryo-europejskich, Grupę tę w szerszym zakresie stanowią Grecy, Rzymia ie, Celtowie, Germanowie, Litwini; w ścislejszym zaś plemiona słowiańskie: Czesi, Łużyczanie, Słowacy, Rosyanie, Bułgarzy, Serbowie, oraz Słowianie pomorscy, z których szczep Kaszubów utrzymał się dotychczas“. На повисше питанє просимо авторів і ц. к. Раду шкільну краєву о відповідь прилюдну.

— **Де будуть відбуватись мирові переговори?** Французькі часописи живо займають ся питанєм, де могли би відбувати ся мирові переговори. Більшість заявляє ся проти Швайцарії, будьто вона стоїть під нїмецьким впливом, а місцем евентуальних переговорів уважають Брукселю.

— **По старому звичаю.** В Атенах зібрали ся онодї люди в числї 100.000, на Марсовім поли, щоби по старому звичаю викляти зрадника народу Венізельоза. Митрополит в окруженю духовенства проголосив проклін, а нарід спалив портрет виклятого і закинув камінєм яму так, що на тім місци став горб з каміня. На ньому буде приміщена на памятку таблиця з написом, кого і за що нарід викляв.

— **Лист св. Миколая до української дїтвори в Празї.** Любі дїтоньки! Страшна війна вигнала Вас і тисячі народа нашого з рідної хати і з рідного краю, та загнала в далекий і чужий край.

Сумно, дуже сумно стало Вам за своєю хатою, за дорогою Україною. Тай святим на небі гіренько стало дивитись на людську кров і сльози, на велике горе на землї. А минї, опікунови дїточок, то вжей не казати, як тяженько було з неба дивитись, як бідним дїтям на землї, а найбільше сиротам і голод і холод доскуляє. Тому вложив я добрим людям думку в їх серце, щоб опікувались дїточками та про здоровлє їх і про добру науку дбали.

Ой вчіть ся, дїтоньки любі, вчіть ся! Бо з невченої дитини виросте колись невчена людина, а невчений чоловік то так, як би йому очі хто завязав; він нїчого кругом себе не бачить, може і в яму впасти, руку і ногу зломити, навіть смерти пожити. Слухайте, дїточки, родичів і учителїв Ваших і вчіть ся, щоб були, розумненькі, видющі!

Знаю се про Вас, що хоч Вам важко на чужинї вчитись, та ще в недостатках, то Ви таки не лїнуєтесь до книжки, Ви були пильні і слухняні в дома і в школї. Таких то дїточок я люблю, тому посилаю Вам даруночки, хоч і не дуже їх багацько, бо треба ще й на Різдво щось лишити, щоб було чим добрих дїтий обдїлити і розвеселити.

Даруночки мої передадуть Вам добрі Панї, що люблять чемних дїточок, а ангелики стануть їм до помочі.

А за тим словом будьте здорові і Богу та добрим людям милі. Нехай Вас Бог ласкавий милує, хоронить і благословить та дасть Вам і всїм бідним людям чим скорше до свого дорогого краю вернути. Св. Миколай.

ОПОВІСТКИ.

Недїля, дня 31. грудня 1916.

Нинї: 31. грудня гр.-кат. Совастіяна, римо-кат. Сильвестра.

Завтра: 1. січня гр.-кат. Б., римо-кат. Новий Рік.

○ **Український Народний театр „Бесїда“.** Саля товариства ім. Лисенка при ул. Шашкевича ч. 5.

В недїлю, 31. грудня **„Панна Штукарка“** комедія на 3 дії А. Володського.

Білети можна скорше набути в „Народній Торговлї“.

Початок о год. 7.

○ **Укр. Нар. Театр** зложив на фонд Інвалїдів У. С. В. в Земельнім Банку Гіпотечнім квоту 151 кор. як чистий дохід з представленя „Невольник“.

○ **Земельний Банк Гіпотечний**, спілка акційна у Львові подає отсим до відома Вп. вкладників, що з огляду на теперішнїй застій в господарськім житю буде — подібно як иньші банки — почавши від 1. н. ст. січня 1917 аж до відклику опроцентовувати вкладки по $3^3/_4$%. 3—3

○ **Кружок ім. кор. Данила у Львові** почуваєсь до милого обовязку зложити щиру подяку отсим Впов. Добродїям: О. Крил. Чапельському зі Львова за дар 10 кор., О. Пар. Погорецькому в Любини за дар 21 кор. зі збірки церковної на річ нашої школи ім. кор. Данила.

Школа ся, заснована перед 4-ма роками для жовківського передмістя у Львові, розвинулась дуже гарно. Сего року має 4 кляси, а в них до півтретя сотки дїтий. Та на жаль в наслїдок війни школа наша найшлась в вельми тяжких матеріяльних обставинах: бо потреби її непропорціонально зросли, а покритя їх майже нїякого. Значна часть наших дотеперішних Добродїїв сповняє військову службу, другі переселились зі Львова. А родичі дїтий — се крайно вбогі зарібники. Та і з тих мало котрий ба-

тько дома остав ся. Самі же матери при нечуваній дорожнечі у великім місті не всилі з побираних, воєнних причинків, не то пособити школі, але і самі прокормитись з дітьми та приодягтись. Тож кромі видатків на школу, спадає на нас ще один тяжкий обовязок: занятись прокормленем та одягом для шкільної молодіжи.

Прямо розпука нас огортає на саму гадку, відки на то всьо взяти средств! Одинока хиба надія на наш патріотичний загал, що є свідомий ваги своєї рідної школи та ще в городі князя Льва.

Тому то при наближаючих ся Святах Христового Різдва звертаємось з уклінним кличем до Вп. Духовенства, Хв. Старшин громадських, Вп. Учительства і ідейних наших ґімназіястів, щоб деякі лепти з коляд зволили жертвувати на нашу школу. Дар сей в будучности сторицею оплатить ся! Всякі датки, хочби найскромнійші просимо слати на руки касієрки кружка ім. кор. Данила п. Стефанії Гошовської у Львові вул. Театинська ч. 7. — Ол. Гайдукевич, голова кружка.

Послідні вісти.

ЦІРІХ. Тутешні часописи пишуть про можливість нового переходу через Дунай коло Ічачеї і Тульчеї; в такім випадку дорога військ осередних держав вела би просто в полудневу Росію, що малоби необчислимі наслідки для російсько - румунських військ, що стоять коло Рені і Ґалача.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 30. грудня 1916.

На східнім фронті.

Союзні оружні сили посуваючись вперед в низині Волощини серед безнастанної борби дійшли до лінії Vizirul-Sutesti, і здобули між Рімнік Сарат а Пльоешті область Slobozia. На захід від Пльоешті боєва ґрупа ґенерала Крафта наближуєть ся до підніжа гір. Австро угорські баталіони забрали там ворогови дві гавбиці 10 см. Полудневе крило фронту ґенерала полковника арх. Иосифа, помимо завзятого опору ворога, знов зробило значні поступи. Протинаступи російські відперто. Того дня полонено 10 офіцирів і 650 вояків і здобут 7 скорострілів. Слабший наступ російський на північ від долини Уш не повів ся. На північний захід від Залозець наші офіцирські стежі з поводженем зіткнули ся з ворожими становиськами. На Волини одна наша воздушна ескадра обкинула бомбами лісний табор на схід від Садова.

На італійськім і півд-східнім фронті.

Нічо важного.

Заступник шефа Ґенерального штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Руперехта:

На північний захід від Lille над Соммою, головно на північнім березі, як також в деяких відтинках фронту над Aisne огонь хвилями змагав ся. Кількакратно відперто наступи анґлійських і французьких стеж.

Фронт пруського наслідника престола:

На лівім березі Мози Французи, по вступнім сильнім огни, поновлювазім в кількох филях, виконали протягом дня ряд наступів на наші нові лінії, здобуто свіжо на горбі „Мертвий Чоловік“. Всі наступи відперто.

На східнім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

При злій погоді звичайна діяльність. Борби в окопах.

Фронт ґенерала полковника арх. Йосифа:

В лісних Карпатах, вкритих снігом, успішні виправи стеж німецьких стрільців. В граничній области Семигороду наступаючі німецькі і австро-угорські війська пруть дальше вперед помимо завзятого опору на обварованих становиськах і сильних протинаступів, причім Росіяни полишили в наших руках 10 офіцирів і 650 вояків і 7 скорострілів.

Фронт маршалка пільного Макензена.

Наші неструджені війська ідуть за ворогом, що відступає на цілім фронті між горами а Дунаєм. Вони зводять борбу і посувають ся вперед на лінії на північний схід від Vizirul-Sutesti (над рікою Buzeul)-Slobozia (в половині дороги між Рімнікуль Сарат а Пляґінешті).

Фронт македонський:

Були тільки мали сутички в долині Струми.

Перший ґенеральний квартирмайстер Людендорф

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймованє зубів без болю і пльомбованє.
Штучні зуби в кавчуку, золоті і плятині.
Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Адвокат
Др. Ізидор Голубович
перенїс канцелярію з Тернополя
і веде її
у Львові, ул. Руська ч. 3 I пов.

Оголошеня.

Оженити ся бажає стал. управитель 6 кл. школи, з можлив. виглядом на інспект., — в середних літ., добре ситуований, з дівчиною, або бездітною вдовою, симпатичної вдачі, в віці до 26 літ, з більшим віном для купна земельної посілости. Посередництво буде винагороджене. Поваж. письмен. зголошеня під зн. „Нагодою до щастя“ до „Бюра оголошень К. Бухштаба, Львів, ул. Кароля Людвіка 21“.

Хтоби знав, де находить ся Андрій Олійник з Товстобаб пов. Підгайці, зволить подати його доньці на адресу: Текля Олійник, Грімно п. Комарно.

Мужчина, літ 29, урядник державний, тепер при війську, навяже переписку з інтеліґентною панною, симпатичного вигляду та лагідної вдачі до літ 23 в цїли матримоніяльній. Фотоґрафія пожадана. Дискреція запевнена. Письма прошу слати під „Запорожець“ до адм. „Укр. Слова“. 1—2 з.

Вахмайстер жандармерії літ 30, навяже переписку з Українкою панною або молодою бездітною вдовою до 25 літ в цїли матримоніяльній. Фотоґрафія пожадана. Дискреція запевнена. На анонїми не відповідає ся. Письма прошу слати під „Вірність“ до адм. „Укр. Слова“. 1—2 з.

Полонений зять пошукує рідні Кречковського, пароха Росільної коло Станиславова. Хтоб знав щонебудь про них — зволить ласкаво донести Урядови парахіяльному в Радимні. 3—3 з.

Відривний денний (бльочковий)
Календар на рік 1917.
Ціна К 1·20, з пересилкою К 1·50 (5 шт. К 7·—, 10 шт. 12·50), висилає по надісланю готівки.
А. Окпиш, Львів, Кадецка 4,

Половина накладу
Календаря „Просвіти“
на рік **1917**
вже розійшла ся.
Радимо проте спішити ся із замовленями, бо наклад сього року невеликий.
Календар представляє ся дуже поважно.
Продає ся тільки за готівку по ціні 2 К 50 сот., (для членів, що зложили вкладку лише 2 кор.). На порто звичайне треба долучити 30 сот., рекомендоване 55 с.
В коміс не дає ся; за посліплатою не висилає ся. Замовленя і гроші слати на адресу:
Канцелярія Товариства „Просвіта“ — Львів, Ринок ч. 10.

Кождий
научить ся говорити по німецьки
з книжки п. з.
Підручник
до науки німецької мови
зладив Ю. Рудницький.
Підручник сей видало Товариство „Просвіта“, а обіймає він 240 сторін друку догідного формату.
Один прим. коштує 3 К. 50 сот. брош., а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 сот. На почт. пересилку треба долучити 55 сот.
Висилає ся тільки за готівку.
Замовленя і гроші слати на адресу:
Канцелярія Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок 10.

Отсим подаємо до відома П. Т. наших вкладників, що з днем 1. січня 1917 знижуємо стопу процентову від вкладок щадничих на $4^1/_2$% зглядно о пів процент низше умови — з тим, що на дальше як і передтим ренговий податок помимо державної підвижки будемо оплачувати з власних фондів.
„Народний Дім“ в Мостисках.
1—2

АРТИСТИЧНЕ
ЗАВЕДЕНЄ РИТІВНИЧЕ
найдешевша фабрика кавчукових стампіль
Д. ВАЙСА
у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всї ритівничі роботи з металю, литі і прасовані.
Таблиці і шильди литі в ріжних металях, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.
Всї замовленя виконуєть ся в якнайкоротшім часї.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відповідає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.